

Δικαιώματα των Γυναικών και Ισότητα στην Εκπαίδευση Τέχνης

—
Ενσωμάτωση της προοπτικής των δικαιωμάτων των γυναικών και της ισότητας στις μεθόδους εκπαίδευσης των τεχνών για την εργασία με ανθρώπους από διαφορετικό (πολιτισμικό) υπόβαθρο

Ερευνητές: Sinem Yilmaz / Anna Zobnina

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

03	ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ
05	ΣΚΕΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
06	— Εισαγωγή — Warm Up Exercise: Είσαι φεμινιστής; — Όροι & Ορισμοί: Διασταύρωση φύλου, στερεότυπα φύλου, φυλή / εθνικότητα / τάξη / θρησκεία
11	— Η προοπτική των δικαιωμάτων των γυναικών και του φεμινισμού στην Εκπαίδευση Τέχνης
12	— Πολιτιστικός σχετισμός εναντίον πολιτισμικής ευαισθησίας
14	— Συναίνεση και όρια
19	— Ανταπόκριση στις συγκεκριμένες ανάγκες των γυναικών και κοριτσιών μεταναστών / προσφύγων
21	ΠΟΡΟΙ
22	ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

**ΒΡΕΙΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ
ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ
ΜΑΣ:**

edu.getclosetoopera.eu

 info@getclosetoopera.eu

 facebook.com/getclosetoopera

 twitter.com/getclosetoopera

 www.getclosetoopera.eu

Σχέδιο ενότητας

Γενικός Στόχος

Κατανόηση της προοπτικής των δικαιωμάτων των γυναικών και των διαπολιτισμικών ικανοτήτων στην τέχνη.

Ειδικοί στόχοι

- Διερεύνηση τρόπων ενσωμάτωσης της προοπτικής των γυναικών σε μια ομαδική εργασία και πρόκληση των στερεοτύπων φύλου
- Εύρεση στρατηγικών για την ανταπόκριση στις ανάγκες των (γυναικών) μαθητών που προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικοπολιτιστικά και εθνικά υπόβαθρα.
- Δημιουργία πλαισίου για τον τρόπο συνδυασμού του πλαισίου των δικαιωμάτων των γυναικών με τις ανάγκες πολιτιστικής, εθνοτικής, γλωσσικής και θρησκευτικής διδασκαλίας

Δυνατοτητες Στοχου

Στο τέλος αυτής της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα:

- μάθουν διαφορετικούς τρόπους αντιμετώπισης συγκεκριμένων ομάδων στόχων, π.χ. μετανάστριες / πρόσφυγες,
- είναι σε θέση να ενσωματώσουν την προοπτική των δικαιωμάτων των γυναικών στη διδακτική τους μεθοδολογία
- είναι σε θέση να κατανοούν και να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες των ομάδων στόχων τους (γυναίκες μετανάστριες / πρόσφυγες).

Κοινό

Το κοινό της ενότητάς σας θα είναι ενήλικες μαθητές, εκπαιδευτές όπερας, εκπαιδευτές τέχνης, πολιτισμικοί διαμεσολαβητές και καλλιτέχνες.

Χρονος

2 ώρες. Η ενότητά σας πρέπει να διαρκεί 2 ώρες.

Πρόγραμμα

5 λεπτά	Εισαγωγή
10 λεπτά	Άσκηση προθέρμανσης
25 λεπτά	Βασικές έννοιες
15 λεπτά	Δικαιώματα των γυναικών και φεμινισμός στην τέχνη
10 λεπτά	Πολιτιστικός σχετισμός εναντίον πολιτισμικής ευαισθησίας
20 λεπτά	Συναίνεση και όρια
10 λεπτά	Άσκηση: Το Power Matrix και η τοποθέτηση του γυμνού σώματος
15 λεπτά	Ανταπόκριση στις ειδικές ανάγκες των γυναικών μεταναστών / προσφύγων
5 λεπτά	Συμπέρασμα
10 λεπτά	Αξιολόγηση

Απαραίτητα υλικά

Υλικά που είναι απαραίτητα για την παρουσίαση της ενότητας: λευκός πίνακα, προβολέας, χαρτιά, στυλό κλπ.

Σκέλος Εκπαίδευσης

1. Εισαγωγή

Αυτή η ενότητα κατάρτισης έχει αναπτυχθεί για να **ενισχύσει** τις γνώσεις και τις δεξιότητες των **εκπαιδευτών τέχνης** έτσι ώστε να ενσωματώσουν την προοπτική των **δικαιωμάτων των γυναικών** στη διδακτική τους μεθοδολογία. Αυτή η ενότητα έχει σχεδιαστεί πρώτα απ' όλα για να εκπαιδεύσει τους συμμετέχοντες μέσω βασικών εννοιών που σχετίζονται με τα **δικαιώματα των γυναικών** και το **φεμινισμό**. Μέσω της διερεύνησης των στερεοτύπων για το φύλο, στοχεύει επίσης να αναλύσει τον τρόπο με τον οποίο οι ρόλοι και οι προσδοκίες των δύο φύλων είναι κοινωνικά κατασκευασμένοι, όχι βιολογικά καθορισμένοι. Η ενότητα εξετάζει έπειτα πώς τα στερεότυπα των φύλων διασταυρώνονται με άλλους παράγοντες όπως η ηλικία, η εθνικότητα, η φυλή, η τάξη, ο πολιτισμός, η θρησκεία. Μετά από αυτό, μια σειρά ασκήσεων θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τη σημασία αυτών των βασικών εννοιών. Η ενότητα ολοκληρώνεται με την ανάλυση της σημασίας της ενσωμάτωσης των μεθόδων προοπτικής των **φεμινιστικών** και **γυναικείων δικαιωμάτων** στην τέχνη με τις ομάδες **μεταναστών / προσφύγων** και τα ευρύτερα κοινωνικά οφέλη που μπορούν να προκύψουν από αυτήν. Η ενότητα αποσκοπεί επίσης να εξαλείψει τα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν σε περίπτωση έλλειψης προσέγγισης με βάση τα δικαιώματα των γυναικών στην τέχνη.

2. Warm Up Exercise: Είσαι φεμινιστής;

Αυτή η σύντομη εισαγωγική δραστηριότητα είναι μια ενδοσκοπική άσκηση που θα κάνει τους εκπαιδευτές να εκφράσουν σε προσωπικό επίπεδο τη σχέση τους με τον φεμινισμό, την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών και τις πατριαρχικές δομές της εξουσίας μέσα στις οποίες συχνά βρίσκουμε τον εαυτό μας χωρίς συνειδητά να το συνειδητοποιούμε.

3. Όροι & Ορισμοί: Διασταύρωση φύλου, στερεότυπα φύλου, φυλή / εθνικότητα / τάξη / θρησκεία

Ο στόχος αυτού του πρώτου τμήματος είναι να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να διασαφηνίσουν τους βασικούς όρους και ορισμούς που αναπτύσσονται από τους μελετητές και τους ακτιβιστές για τα δικαιώματα των γυναικών, οι οποίοι στηρίζουν

τον παγκόσμιο ιστορικό αγώνα για τα δικαιώματα των γυναικών. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην κατανόηση της διάκρισης μεταξύ φύλου και φύλου. τα κατασκευάσματα αρρενωπότητας και θηλυκότητας. πώς η κοινωνία έχει αναπτύξει διαφορετικούς ρόλους που σχετίζονται με το φύλο για άνδρες και γυναίκες • πώς αυτοί οι ρόλοι ενισχύονται μέσω των στερεοτύπων, της χρήσης της γλώσσας και των εικόνων, και τον αντίκτυπο του αυστηρού και επίμονου ρόλου των φύλων στα δικαιώματα των γυναικών και στην κοινωνία ως σύνολο.

Ο ΣΤΟΧΟΣ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΝΑ ΔΙΑΣΑΦΗΝΙΣΟΥΝ ΤΟΥΣ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΛΗΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

3.1. Βασικές έννοιες (φυλλάδιο)

Οι βασικές έννοιες παρέχουν μια επισκόπηση των αλληλένδετων όρων.

Πατριαρχία

Κοινωνικό σύστημα στο οποίο τα αρσενικά κατέχουν πρωταρχική εξουσία και κυριαρχούν στους ρόλους της πολιτικής ηγεσίας, της ηθικής εξουσίας, του κοινωνικού προνομίου και της ιδιοκτησίας της περιουσίας και των πόρων, και τον έλεγχο της άσκησης και την κυριαρχία πάνω στις γυναίκες.

Το φύλο

αναφέρεται σε βιολογικά χαρακτηριστικά, που καθορίζονται κατά την αντίληψη του ανθρώπου, των γυναικών και των ανδρών (καθώς και > 0% των ατόμων που ζευγαρώνουν).

Σεξισμός

ιδεολογία που δικαιολογεί και υποστηρίζει διακριτικές πατριαρχικές κοινωνικές σχέσεις που προέρχονται από διακρίσεις μεταξύ των φύλων.

Μίσος κατά τω γυναικών

κοινωνικά συστήματα ή περιβάλλοντα όπου οι γυναίκες αντιμετωπίζουν εχθρότητα και μίσος επειδή είναι γυναίκες σε ιστορική πατριαρχία. Το μίσος για τις γυναίκες ανταμείβει τις γυναίκες που ενισχύουν το πατριαρχικό status quo και τιμωρούν εκείνους που δεν το κάνουν.

Ο σεξισμός είναι η ιδεολογία που υποστηρίζει τις πατριαρχικές κοινωνικές σχέσεις, αλλά το μίσος για τις γυναίκες το επιβάλλει όταν απειλείται να απομακρυνθεί το σύστημα.

Το φύλο, γνωστό και ως ρόλος φύλου,

αναφέρεται σε κοινωνικά διαμορφωμένους ρόλους και μαθησιακές συμπεριφορές ανδρών και γυναικών, αγοριών και κοριτσιών, τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε και αναμένουμε να σκέφτονται και να ενεργούν ως γυναίκες και άνδρες λόγω του τρόπου οργάνωσης της κοινωνίας. **Οι ρόλοι των φύλων συνδέονται θεμελιωδώς με τις σχέσεις εξουσίας μεταξύ γυναικών και ανδρών** (επομένως, οι κοινωνίες με λιγότερο αυστηρούς ρόλους των φύλων εμφανίζουν χαμηλότερα ποσοστά βίας κατά των γυναικών). Μεταβάλλονται επίσης με την πάροδο του χρόνου και σύμφωνα με **διάφορους κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτικούς και πολιτιστικούς παράγοντες**, καθώς και σε όλη την ιστορία.

Στερεότυπα φύλου

Οι άνθρωποι κοινωνικοποιούνται για να αναλάβουν αρσενικούς ή θηλυκούς ρόλους φύλων από την παιδική ηλικία. Οι **επιλογές των γονέων και των εκπαιδευτικών** καθορίζουν αυτούς τους ρόλους και επηρεάζουν κάθε πτυχή της ζωής μας, συμπεριλαμβανομένων των συμπεριφορών και των αντιλήψεων μας. Σύμφωνα με αυτά τα στερεότυπα, η **θηλυκότητα** σχετίζεται περισσότερο με την οικιακή σφαίρα (μαγείρεμα, φροντίδα, καθαρισμός), είναι συναισθηματική και αδύναμη, ενώ η **αρρενωπότητα** συνδέεται κυρίως με ηγεσία, δύναμη και είναι λιγότερο συναισθηματική. Τα στερεότυπα των φύλων βρίσκονται στη ρίζα της διάκρισης κατά των γυναικών και πολλών μορφών βίας κατά των γυναικών (π.χ. ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων, αναγκαστικός γάμος, βία βασισμένη στην τιμή).

Μόλις εσωτερικοποιηθούν, τα στερεότυπα φύλου προκαλούν μεροληψία των φύλων στη συμπεριφορά μας. Αυτές περιλαμβάνουν τις κρυφές ή ανοιχτές προκαταλήψεις των φύλων στις εκπαιδευτικές πρακτικές των εκπαιδευτικών.

Νεαρό αγόρι στα ροζ,
αμερικανική σχολή ζωγραφικής (1840)

Η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών

παραπέμπει τα δικαιώματα, τις ευκαιρίες και την πρόσβαση στους πόρους που παρέχονται στις γυναίκες και τους άνδρες, νομικά και πρακτικά, και την εξάλειψη των διακρίσεων και των διαρθρωτικών ανισοτήτων βάσει του φύλου. Η προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών συχνά απαιτούσε διαφοροποιημένη προσέγγιση για τις γυναίκες και τους άνδρες με βάση την αναγνώριση των διαφορετικών αναγκών τους (π.χ. σε σχέση με την αναπαραγωγική υγεία).

Δικαιώματα Γυναικών / Φεμινιστική Προοπτική

Αναλυτικό Πλαίσιο που εξετάζει κάθε φαινόμενο θέτοντας μια ερώτηση “Πώς επηρεάζει τις γυναίκες;”.

Διατομεακότητα

Μέθοδος ανάλυσης των ανισοτήτων που προέκυψαν αρχικά από την περίπτωση νόμιμης διάκρισης των μαύρων γυναικών στις ΗΠΑ, οι οποίες αντιμετώπιζαν τον αποκλεισμό από το εργατικό δυναμικό τόσο για λόγους φύλου όσο και για φυλή.

Στην περίπτωση πληθυσμών μεταναστών, όταν το φύλο διασταυρώνεται με τη φυλή, την εθνικότητα, την τάξη και / ή τη θρησκεία, μπορεί να δημιουργήσει πολλαπλά μειονεκτήματα, ειδικά για τις γυναίκες. Αυτή η προσέγγιση είναι σημαντική για την κατανόηση συγκεκριμένων προβλημάτων και αναγκών των γυναικών μεταναστών και προσφύγων.

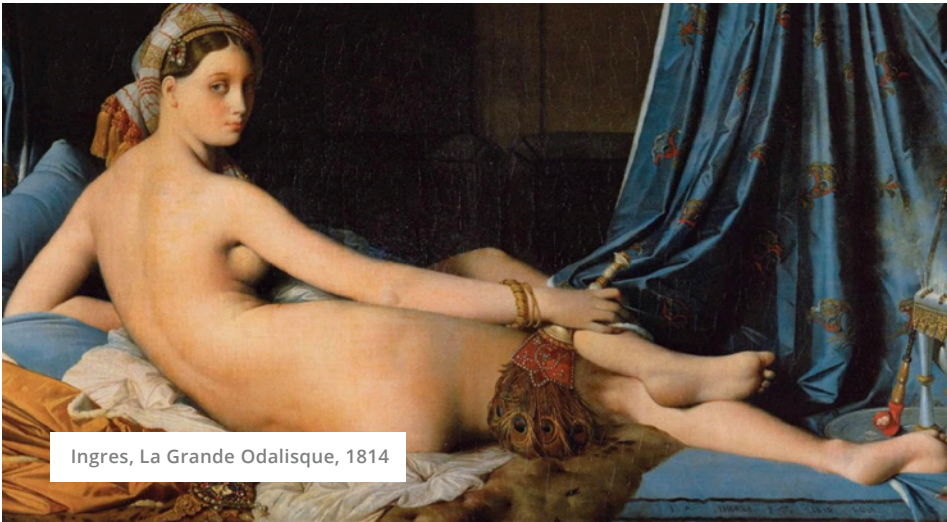
To Male Gaze

όρος που δημιουργήθηκε από τη φεμινίστρια σκηνοθέτιδα Laura Mulvey, αναφέρεται στη σεξουαλική πολιτική του βλέμματος και σε έναν σεξουαλικοποιημένο τρόπο εμφάνισης που ενδυναμώνει τους άνδρες και αντικειμενοποιεί τις γυναίκες. Στο αρσενικό βλέμμα, η γυναίκα είναι οπτικά τοποθετημένη ως ένα «αντικείμενο» της (ετερο) σεξουαλικής αρσενικής επιθυμίας. Τα συναισθήματα, οι σκέψεις και η σεξουαλική επιθυμία της είναι λιγότερο σημαντικά από ότι «πλαισιώνεται» από την αρσενική επιθυμία. Το «βλέμμα των ανδρών» μπορεί να εφαρμοστεί από τους άντρες σε σχέση με τις γυναίκες, τις γυναίκες προς τις άλλες γυναίκες, καθώς και προς τον εαυτό τους.

(Post-/Neo-) Colonial Imagination/Gaze

Πρώτα αναφέρεται από τον Edward Said ως «ανατολισμός», ο όρος χρησιμοποιείται για να εξηγήσει τη σχέση που οι αποικιακές δυνάμεις επεκτείνουν στους ανθρώπους των αποικισμένων χωρών με τη λειτουργία του καθορισμού του αντικειμένου / αντικειμένου σχέση. Αυτή η σχέση αποίκησης / αποικισμού συχνά έγινε η βάση για την αποικισμένη κατανόηση του εαυτού και της ταυτότητάς τους. Στην περίπτωση ενός γυναικείου «αντικειμένου τέχνης», σε συνδυασμό με το «αρσενικό βλέμμα», δημιουργεί ένα διαφορετικό, σεξουαλικοποιημένο, παθητικό και εξίσου υποτακτικό «θηλυκό άλλο».

Χειρολαβή: Έξτρα σπόνδυλοι στην Ingres 'La Grande Odalisque'

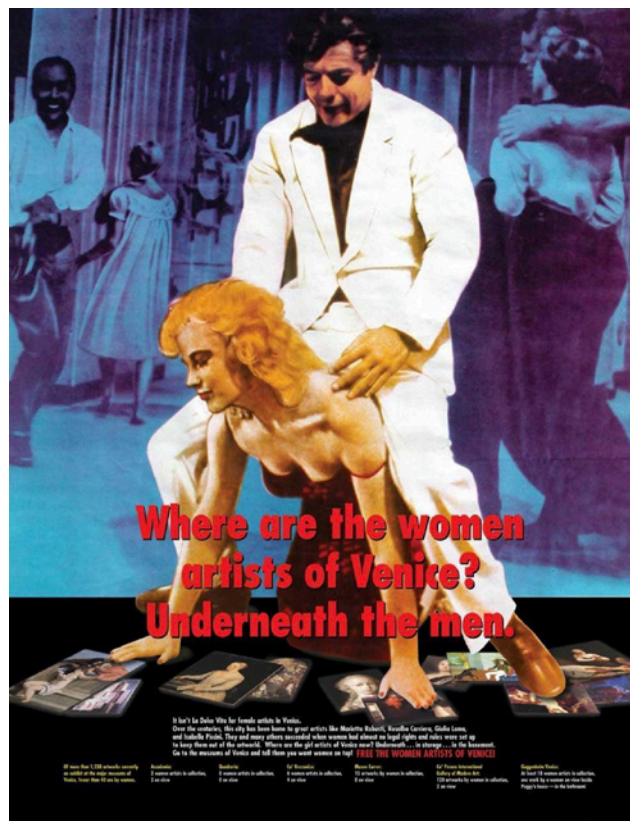

“Η παραμόρφωση διαπιστώθηκε ότι ήταν μεγαλύτερη από την αρχικά υποτιθέμενη (πέντε, παρά τρεις, επιπλέον οσφυϊκή σπονδύλους), και να εμπλέξει τόσο την πλάτη όσο και τη λεκάνη. Οι πίνακες της Ingres συνδυάζουν επιδέξια ρεαλισμό και συμβολισμό. Προτείνουμε ότι η παραμόρφωση μπορεί να έχει εισαχθεί για ψυχολογικούς λόγους. Τοποθετώντας το κεφάλι της γυναίκας του χαρέμι πιο μακριά από τη λεκάνη της, ο καλλιτέχνης ίσως σημάδεψε το χάσμα μεταξύ των σκέψεών της (που εκφράζεται από την παραμικρή, παραίτησή της εμφάνιση) και τον κοινωνικό της ρόλο (που συμβολίζεται από τη σκόπιμα επιμηκυμένη λεκάνη)”.

4. Η προοπτική των δικαιωμάτων των γυναικών και του φεμινισμού στην Εκπαίδευση Τέχνης

Ιστορικά, η τέχνη υπήρξε τομέας που κυριάρχησε στους άνδρες και οι καλλιτέχνες ήταν αόρατες στο κοινό και παραμελήθηκαν ως καλλιτέχνες. Η εκπροσώπηση των γυναικών στις κλασικές τέχνες του θεάματος ήταν επίσης προβληματική από φεμινιστική άποψη. Για παράδειγμα, διάσημες όπερες όπως η Carmen, η Madame Butterfly, η Tosca αντιπροσωπεύουν τις γυναίκες που πεθαίνουν λόγω των «ανήθων» τους. Ορισμένα άλλα έργα τέχνης σκηνές βιασμού ή βία και μπορεί να ομαλοποιήσει τη βία κατά των γυναικών. Ο τρόπος με τον οποίο απεικονίζονται οι γυναίκες δείχνει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι γυναίκες, επομένως πρέπει να επισημανθεί ο ρόλος των τεχνών και της δημιουργικότητας για την εξάλειψη αυτών των στερεοτύπων και την επίτευξη της ισότητας. Η τέχνη, σε όλες τις μορφές της, είναι ένα από τα πιο ισχυρά εργαλεία στη μετάδοση του μηνύματος της φεμινιστικής προοπτικής και στην εισαγωγή του κόσμου στην οπτική γωνία των γυναικών για το σώμα και τις προσωπικές τους εμπειρίες.

Guerrilla Girls Poster

Επομένως, κατά το σχεδιασμό διδακτικού υλικού, είναι πάντα σημαντικό να δοθεί προσοχή στο να μην αναπαραχθούν οι μεροληψίες των φύλων κατά των γυναικών καλλιτεχνών και των γυναικών εν γένει.

Πέρα από την Ευρώπη: Ιστορίες για τον αγώνα και την ενδυνάμωση των γυναικών από όλο τον κόσμο μέσω των τεχνών.

5. Πολιτιστικός σχετισμός εναντίον πολιτισμικής ευαισθησίας

Πολιτιστικός σχετικισμός

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι εγγενή σε όλους τους ανθρώπους ανεξάρτητα από το φύλο, τη θρησκεία, την εθνικότητα και τον πολιτισμό τους. Ωστόσο, τα καθολικά και θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα συχνά αμφισβητούνται και παραβιάζονται από τις πατριαρχικές πρακτικές που παρουσιάζονται ως «πολιτισμός» και «παραδόσεις». Σχετικά με αυτό, ο πολιτιστικός σχετισμός απορρίπτει ορισμένες πτυχές των καθολικών ανθρωπίνων / γυναικείων δικαιωμάτων και υποστηρίζει την υποκειμενικότητα των ηθικών ενεργειών ανάλογα με τους πολιτισμούς σε διάφορες κοινωνίες, δικαιολογώντας έτσι τις διακρίσεις κατά των γυναικών και των μειονοτήτων.

Παραδείγματα παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συνήθως δικαιολογούνται από τον «πολιτισμό / παράδοση»:

- Ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων (FGM)
- Αναγκασμένοι και διευθετημένοι γάμοι
- Ενίσχυση του διαχωρισμού φύλου
- Δίωξη των σεξουαλικών μειονοτήτων
- Η στέρηση των κοριτσιών των δικαιωμάτων στην εκπαίδευση
- Διακρίσεις λόγω φύλου στην κληρονομιά και ιδιοκτησία

Ως εκ τούτου, έχει τεράστια σημασία να **αναγνωριστεί η καθολικότητα των προτύπων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των γυναικών** για την καταπολέμηση των προκλήσεων για τα δικαιώματα των γυναικών σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της τέχνης.

Η απόρριψη του πολιτισμικού σχετικισμού δεν σημαίνει ότι ο πολιτισμός ή τα δικαιώματα των πολιτιστικών / θρησκευτικών ομάδων δεν είναι σημαντικά. **Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ο Ευρωπαϊκός Χάρτης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** προστατεύουν τόσο τα δικαιώματα των πολιτών ώστε να συμμετέχουν στην πολιτιστική ζωή της κοινότητας και να μοιράζονται τα οφέλη της. Αναγνωρίστηκε επίσης η αναγνώριση και ο σεβασμός για κάθε πολιτισμό. Το πρόβλημα τίθεται όταν τα ανθρώπινα / γυναικεία δικαιώματα αντιμετωπίζονται και / ή παραμελούν αυτά τα δικαιώματα των πολιτιστικών και θρησκευτικών ομάδων. Ωστόσο, η παραβίαση ή η παραβίαση των δικαιωμάτων των γυναικών λόγω πολιτιστικών κανόνων είναι απαράδεκτη.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η πολιτιστική προσέγγιση του σχετικισμού δεν πρέπει να συγχέεται με την (δια) πολιτισμική ευαισθησία και την πολιτισμική πολυμορφία.

Η πολιτισμική ποικιλομορφία

αναφέρεται στη συνύπαρξη μιας διαφοράς στη γλώσσα, τον τρόπο ζωής, τη θρησκεία, την εθνότητα, τις παραδόσεις και επίσης τις καλλιτεχνικές εκφράσεις. Επισημαίνει τη μοναδικότητα και την πολυμορφία των ταυτοτήτων των ομάδων. Η πραγματικότητα της **πολιτιστικής πολυμορφίας** μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τον πολιτιστικό πλουραλισμό που συμβολίζει την αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπων και ομάδων με πολλαπλές και δυναμικές πολιτισμικές ταυτότητες.

Η διαπολιτισμική ευαισθησία

αναφέρεται καταρχάς στην αναγνώριση των πολιτισμικών διαφορών στην κοινωνία και στη μεγιστοποίηση της αμοιβαίας επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων ομάδων και στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Ο πολιτισμός διαμορφώνει τις ενέργειες και τις συμπεριφορές των ανθρώπων, η παρερμηνεία αυτών των διαφορετικών συμπεριφορών μπορεί να δημιουργήσει παρεξηγήσεις και συγκρούσεις. Η διαπολιτισμική ευαισθησία απαιτεί γνώσεις και δεξιότητες για την οικοδόμηση σχέσεων και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των πολιτισμών. Ωστόσο, όταν οι πολιτισμικές διαφορές έρχονται σε σύγκρουση με τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, η πολιτισμική ευαισθησία πρέπει να επανεξεταστεί.

“Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙ ΜΟΝΟ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟ ΠΟΥ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΟΜΑΔΩΝ ΜΕ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ. ”

“Η ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΑΠΑΙΤΕΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ.”

6. Συναίνεση και όρια

6.1. Εν επιγνώσει συναίνεση

Οι **εκπαιδευτές** που συνεργάζονται με **ΟΛΕΣ τις γυναίκες** που φοιτούν, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών μεταναστών, προσφύγων και εθνοτικών μειονοτήτων, θα πρέπει να βασίζονται στη μεθοδολογία τους στην πλήρη κατανόηση της συναινετικής συγκατάθεσης.

Η συναίνεση ορίζεται ως **συνεργασία σε πράξη και στάση, άσκηση ελεύθερης βούλησης και γνώση του τι συμβαίνει**. Η συγκατάθεση σε ένα συγκεκριμένο πράγμα δεν σημαίνει ότι οι μαθητές που δίνουν τη συγκατάθεσή τους σε όλα. Πρέπει πάντα να υπάρχει σεβασμός για τα σωματικά και πνευματικά όρια των μαθητών.

Αντί να γίνει ένα τυποποιημένο τελετουργικό, η ενημερωμένη συναίνεση πρέπει να είναι μια διαλογική διαδικασία που συνεχίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη δέσμευση σε ανθρώπινο επίπεδο, στην κατανόηση των προσωπικών ιστοριών / προβλημάτων των εκπαιδευομένων και στο να τους δοθεί χώρος για να εξηγήσουν τις συγκεκριμένες ανάγκες τους.

Ειδικά όρια ατόμων πρέπει να αναγνωρίζονται στην αρχή μιας δραστηριότητας. Ο **εκπαιδευτικός** έχει την ευθύνη να **ενημερώσει τους εκπαιδευόμενους** σχετικά με το τι θα συμπεριλάβει ένα εργαστήριο τέχνης πριν επιλέξουν να συμμετάσχουν. Η ύπαρξη ενός εδάφους για σεβασμό και εμπιστοσύνη θα βοηθήσει τις γυναίκες που μαθαίνουν να αισθάνονται πιο άνετες στην άσκηση των δραστηριοτήτων.

Οι **εκπαιδευτικοί** πρέπει να γνωρίζουν ότι οι γυναίκες δεν μπορούν να ωθηθούν σε τίποτα για χάρη καλλιτεχνικών ανησυχιών.

Πρέπει να υπάρχουν **ορισμένοι κανόνες**: οι γυναίκες πρέπει να συμφωνούν, να είναι έτοιμες, να είναι σίγουροι ότι συμμετέχουν σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Οι γυναίκες θα πρέπει πάντα να έχουν το δικαίωμα να λένε «όχι». Οι δραστηριότητες πρέπει να οργανώνονται με βάση την υπηρεσία και τη συγκατάθεση των γυναικών. Οι γυναίκες και τα κορίτσια πρέπει να αισθάνονται σωματικά και συναισθηματικά ασφαλή. Οι άκαμπτοι κανόνες και κανονισμοί σχετικά με το φόρεμα ή τον τύπο των σωματικών δραστηριοτήτων ενδέχεται να παραβλέπουν τις ανάγκες των μαθητών τους.

6.2. Μικτές σεξουαλικές ομάδες έναντι ομάδων μεμονωμένων φύλων των εκπαιδευομένων

Συνδέεται με την έννοια της συγκατάθεσης και των ορίων είναι η κατανόηση των διαφορών μεταξύ χώρων / δραστηριοτήτων / ομάδων μικτού και ενιαίου φύλου. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό εάν οι **εκπαιδευτικοί** επιθυμούν να συνεργαστούν επιτυχώς με τις γυναίκες από περιθωριοποιημένες κοινότητες, ευάλωτες καταστάσεις ή / και εκείνους που έχουν υποστεί υψηλά επίπεδα βίας. Περιλαμβάνει επίσης τις γυναίκες που προέρχονται από κοινότητες με αναγκαστικό σεξουαλικό διαχωρισμό, όπου η φυσική εγγύτητα και η επαφή μεταξύ γυναικών και ανδρών μπορεί να επιβάλλονται κυρώσεις.

Ανάλογα με τη δραστηριότητα και το περιεχόμενό της, είναι πάντοτε σημαντικό να εξεταστεί κατά πόσον θα είναι ωφέλιμη η διεξαγωγή της σε μικτές ή μονοαξονικές ομάδες.

Παραδείγματα περιεχομένου που οι γυναίκες (συμπεριλαμβανομένων των μεταναστριών) μπορεί να αισθάνονται άβολα / να αρνηθούν να συμμετάσχουν / να αισθάνονται απειλούμενες ή (επαν) τραυματίες, σε μικτούς χώρους φύλου:

- Ιστορίες / εικόνες που απεικονίζουν τη βία, ιδιαίτερα, την ανδρική σεξουαλική βία κατά των γυναικών
- Ιστορίες / εικόνες που ασχολούνται ρητά με (ετερο- και ομο-) σεξουαλικότητα, σεξουαλικές σχέσεις και εμπειρίες
- Συζητήσεις σχετικά με πολιτισμικές, εθνοτικές και θρησκευτικές πρακτικές, παραδόσεις και τελετουργίες που δικαιολογούν τη διάκριση κατά των γυναικών (π.χ. αναγκασμένοι και διευθετημένοι γάμοι, άρνηση των αμβλώσεων)
- Ασκήσεις και δραστηριότητες που ενσωματώνουν τα στοιχεία της προσωπικής εμπειρίας, της ιστορίας και των μαρτυριών

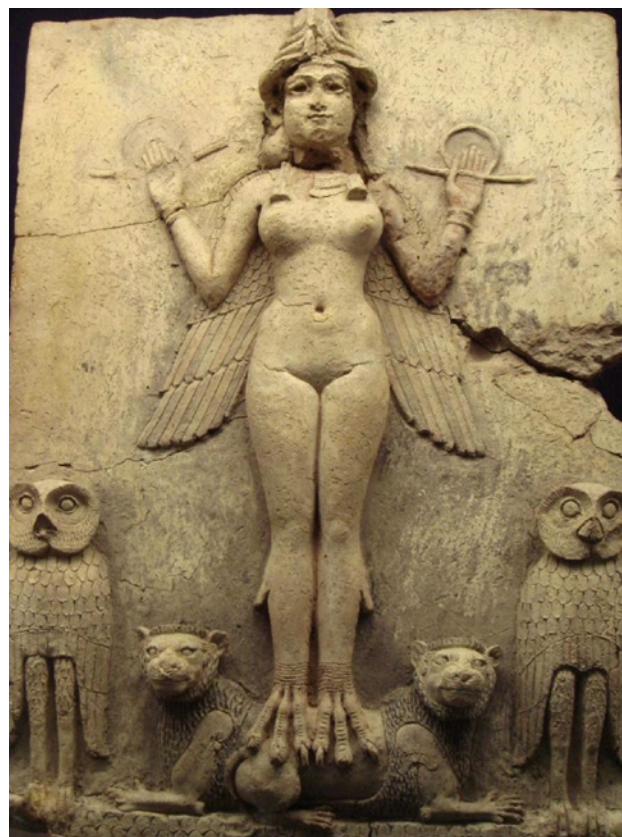
“ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΤΙ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΩΘΗΘΟΥΝ ΣΕ ΤΙΠΟΤΑ ΓΙΑ ΧΑΡΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΝΗΣΥΧΙΩΝ. ”

6.3. Ο ρόλος των εκπαιδευτών του ίδιου φύλου

Οι εκτιμήσεις που εφαρμόζονται στις δραστηριότητες απλού και μικτού σεξ θα πρέπει να επεκταθούν στο ρόλο και τη θέση των πολιτιστικών εκπαιδευτικών. Για ορισμένες δραστηριότητες / υλικά που παρέχονται σε γυναίκες μόνο ομάδες, είναι σημαντικό να διεξάγονται από τον ίδιο εκπαιδευτή, ώστε να εξασφαλίζεται το μέγιστο επίπεδο άνεσης και συμμετοχής των εκπαιδευομένων.

6.4. Γυμνότητα στην τέχνη

Η γυμνότητα, ενσωματωμένη με πολλούς τρόπους στην καλλιτεχνική παράδοση, μπορεί να αποτελέσει μια προκλητική πτυχή της παιδείας τέχνης όταν εργάζεται με διαφορετικό εθνικό υπόβαθρο.

Ishtar, Mesopotamian goddess, 1800 BC

Από τη σκοπιά των δικαιωμάτων των γυναικών, προκειμένου να αποφασιστεί η «καταλληλότητα» αυτού του περιεχομένου, θα πρέπει πρώτα να αναλυθεί μέσα στο φάσμα των φεμινιστικών δυνάμεων.

Power Matrix: Hand-Out

Επιπλέον, οι εκπαιδευτές τέχνης πρέπει να είναι ευαίσθητοι στις προσωπικές ανάγκες και ενδιαφέροντα των μαθητών, δηλ. Την ηλικία, τον πολιτισμό, τη θρησκεία, το επίπεδο άνεσης και τις προσωπικές τους ιστορίες (της μετανάστευσης). Στην περίπτωση των γυναικών που έχουν υποβληθεί σε βία, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε να αποφευχθεί η δευτερογενής / επανατραυματιστική / θυματοποίηση.

Μεθοδολογικά, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα προσεγγίσουμε και θα ασχοληθούμε με αυτά τα θέματα με τρόπο που να ανταποκρίνεται.

Άσκηση: Το Power Matrix και η τοποθέτηση του γυμνού σώματος

Επεξήγηση στο Power Matrix:

Το Matrix χωρίζεται σε δύο σφαίρες: 1. Υλικό 2. Συμβολικό. Κάθε σφαίρα διαιρείται περαιτέρω σε τρεις κατηγορίες δύναμης*:

1. Υλικό

2. Συμβολικό

*Η κατηγορία της δύναμης δεν σημαίνει κυριολεκτικά «δύναμη». Μάλλον σημαίνει ένα στοιχείο συμφραζομένων που μας δίνει πρόσβαση ή ελαχιστοποιεί τη θέση της εξουσίας μας.

Το παράδειγμα Matrix περιέχει έξι εικόνες τοποθετημένες τυχαία κάτω από κάθε κατηγορία. Αυτό το παράδειγμα θα χρησιμοποιηθεί από έναν εκπαιδευτή για να εξηγήσει πώς μπορούν να αναλυθούν οι εικόνες που περιέχουν γυμνό και, ιδιαίτερα, γυμνό θηλυκό σώμα σε σχέση με κάθε κατηγορία ισχύος.

Π.χ.

Εικόνα στην κατηγορία «Κοινό»: για ποιον δημιουργήθηκε αυτή η εικόνα; Ποιος φαντάζομαι να κοιτάζουμε αυτήν την εικόνα; Καταναλώντας αυτή την εικόνα; Ποιο είναι το κοινό-στόχος;

Εικόνα στην κατηγορία Σκοπός: Ποιος είναι ο σκοπός αυτού του γυμνού / ημι-γυμνού σώματος; Τι είδους μήνυμα προσπαθεί να μεταφέρει αυτή η εικόνα;

Εικόνα στον Οργανισμό Κατηγορίας: Μήπως αυτή η εικόνα μεταδίδει τον Οργανισμό του γυμνού σώματος; Ή μήπως είναι αυτό το σώμα στη θέση της υποβολής και της έλλειψης υπηρεσίας;

Εικόνα στην κατηγορία Πόροι: Τι είδους πόροι χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτής της εικόνας; (με αυτό δεν εννοούμε απλά ρούχα ή χρώματα). Με πόρους εννοούμε το υλικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκε η εικόνα (π.χ. κατάσταση φτώχειας ή υλικής σταθερότητας, καθώς και, για παράδειγμα, πρόσβαση στην εκπαίδευση).

Εικόνα στη Γνώση Κατηγορίας: Αυτή η κατηγορία σχετίζεται στενά με τον σκοπό. Είναι μια συμβολική σφαίρα στην οποία μπορούμε να ρωτήσουμε: Έχει επίγνωση του αντίκτυπου του δημιουργού αυτής της εικόνας; Μπορεί αυτή η εικόνα να έχει βλαβερή επίδραση, ακόμα και αν δεν είναι σκόπιμη; Είναι ο σκοπός που αντιπροσωπεύεται σε αυτήν την εικόνα στη θέση να κάνει μια ενημερωμένη επιλογή;

Εικόνα στην κατηγορία επιθυμία: Αυτή η κατηγορία συνδέεται με την περιοχή της σεξουαλικότητας και της σεξουαλικής πολιτικής. Οι ερωτήσεις που μπορούμε να ρωτήσουμε σε σχέση με την «επιθυμία» έναντι ενός γυμνού σώματος: Ποια είναι η επιθυμία που αντιπροσωπεύει, αν υπάρχει; Επικαλείται μια ερωτική επιθυμία; Προτίθεται να επικαλεστεί τέτοια επιθυμία; Αυτή η επιθυμία είναι κοινωνικά και πολιτιστικά κατασκευασμένη;

Μετά από μια επεξήγηση των εικόνων σε σχέση με τις διάφορες κατηγορίες, οι εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν μια εικόνα το καθένα, για να τις τοποθετήσουν και να τις αναλύσουν σε διαφορετικές κατηγορίες δύναμης. Αυτή η ανάλυση 360 μοιρών μιας εικόνας θα μας βοηθήσει να διαπιστώσουμε εάν μια συγκεκριμένη εικόνα είναι κατάλληλη για συγκεκριμένη κατηγορία και αν υπάρχουν πιθανές επιβλαβείς συνέπειες στη χρήση μιας τέτοιας εικόνας σε ένα εργαστήριο.

[Κάντε κλικ εδώ για να δείτε το εργαλείο Power Matrix.](#)

7. Ανταπόκριση στις συγκεκριμένες ανάγκες των γυναικών και κοριτσιών μεταναστών / προσφύγων

Η μεθοδολογία της διδασκαλίας θα πρέπει πάντα να βασίζεται σε ένα πλαίσιο που λαμβάνει υπόψη τις **ειδικές ανάγκες και τις προσωπικές εμπειρίες** των εκπαιδευομένων και, στην περίπτωση γυναικών και κοριτσιών μεταναστών, προσφύγων και εθνοτικών μειονοτήτων, αυτές ποικίλλουν ανάλογα με πολλαπλούς και επικαλυπτόμενους παράγοντες.

Μεταξύ αυτών είναι:

- Ηλικία
- Εθνότητα & Κοινότητα Προέλευσης
- Οικονομική κατάσταση
- Νομικό καθεστώς (δικαίωμα στην εργασία, νόμιμη εξάρτηση από σύζυγο)
- Οικογενειακή κατάσταση (μεμονωμένη, διαζευγμένη, με / έξω παιδιά)
- Σεξουαλικός προσανατολισμός
- Θρησκευτική πρακτική (ή απουσία τέτοιων)
- Μεταναστευτική εμπειρία
- Η εμπειρία και / ή ιστορία της βίας

Λαμβάνοντας υπόψη τις **διάφορες φάσεις της μετανάστευσης** (πριν και μετά την μετανάστευση), οι γυναίκες τίθενται σε πιο ευάλωτες καταστάσεις, δηλ. Διαφορετικές μορφές βίας, σεξουαλικής εκμετάλλευσης, επίθεσης, σωματεμπορίας. Βλέπουν πόλεμο και χάνουν τους αγαπημένους τους. Τα προϋπάρχοντα τραύματα μπορεί να πολλαπλασιάζονται με το εκκρεμές νομικό καθεστώς και τη νομική και οικονομική εξάρτηση από τους εταίρους και να επηρεάζουν την ευημερία των γυναικών μεταναστών / προσφύγων και, συνεπώς, την ένταξή τους στην κοινωνία υποδοχής.

Ως γενικός κανόνας για τους καλλιτέχνες (καλλιτέχνες), πρέπει να διαθέσουν επαρκή χρόνο για να μελετήσουν και να κατανοήσουν κάθε μεμονωμένο μαθητικό προφίλ και υπόβαθρο. Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να συλλέγονται και να τίθενται στη

"There Is A Light That Never Goes Out.",
Faviana Rodríguez, Latina Artist

διάθεση των επαγγελματιών που σχεδιάζουν και παρέχουν εκπαιδευτικές τέχνες, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ανάγκες των μαθητών.

Τραύμα και Δευτεροπαθής τραυματισμός / Θυματοποίηση

Η τέχνη μπορεί να είναι ένα ισχυρό εργαλείο για την **επούλωση και την αντιμετώπιση της τραυματικής εμπειρίας**. Μπορεί επίσης να προκαλεί κατά λάθος σκανδαλισμό και συναισθηματικά αναστατωμένος. Οι καλλιτεχνικές ασκήσεις, ιδίως αυτές που συνεπάγονται ενεργό συμμετοχή, θα μπορούσαν να παράσχουν εργαλεία για την αντιμετώπιση της ευημερίας των μεταναστών και των προσφύγων. **Η τέχνη** μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί ως **θεραπεία τραυμάτων**. Ωστόσο, οι ασκούντες την τέχνη και οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να γνωρίζουν την δύσκολη ιστορία και τις συνεχιζόμενες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μετανάστριες / πρόσφυγες. Τότε μπορούν να επισημοποιήσουν ένα χώρο όπου οι γυναίκες / κορίτσια αισθάνονται άνετα και απολαμβάνουν την ελευθερία να εκφράζονται χωρίς τον φόβο κρίσης, μακριά από το άγχος και το τραύμα.

Σε αυτή τη διαδικασία οι σπουδαστές θα πρέπει πάντα να έχουν το δικαίωμα και την ευκαιρία να **εκφράσουν** τις ανησυχίες τους, καθώς και το δικαίωμα να **αποσύρουν ή να κάνουν ένα διάλειμμα από μια δραστηριότητα**. Για να διασφαλιστεί ότι είναι δυνατή η διακοπή ή η απόσυρση, ο χώρος στον οποίο πραγματοποιείται μια δραστηριότητα θα πρέπει να σχεδιαστεί ανάλογα (π.χ. με ένα επιπλέον δωμάτιο ή μια βεράντα όπου ένας μαθητής μπορεί να κάνει ένα διάλειμμα, να έχει χώρο μόνος του ή / και να περιμένει μέχρι τη δραστηριότητα ΤΕΛΕΙΩΣΕ).

“ΩΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ (ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ), ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΘΕΣΟΥΝ ΕΠΑΡΚΗ ΧΡΟΝΟ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΛΕΤΗΣΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΟΥΝ ΚΑΘΕ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΚΑΙ ΥΠΟΒΑΘΡΟ.”

Πόροι

The curse of Nakedness

Feminism was not invented by western women, Nawal el Saadawi

Extra vertebrae in Ingres' La Grande Odalisque

Πηγές και εργαλεία

WOMEN'S RIGHTS AND EQUALITY IN ARTS EDUCATION

The aim of this first section is to help participants clarify the main terms and definitions, developed by the women's rights scholars and activists, underpinning the universal historic struggle for women's rights.

HOW TO USE IT?

Useful to understand terms and definition.

DOWNLOAD TOOL

WORLWIDE WOMEN ARTISTS

Important figures, stories and challenges of being women artists.

HOW TO USE IT?

Useful to understand terms and definition.

DOWNLOAD TOOL

POWER MATRIX

Power matrix represents a symbolic mapping of power relations underpinning visual and artistic representations, from the perspective of women and minorities rights.

HOW TO USE IT?

The Matrix is divided into two spheres:

1. Material; 2. Symbolic.

Each sphere is further divided into three Categories of Power*:

- Material - Purpose, Resources, Audience;
- Symbolic - Agency, Knowledge, Desire.

The Example Matrix contains six images positioned randomly under each category. This example will be used by a Trainer to explain how the images containing nudity, and, in particular, nude female body, can be analysed in relation to each power category.

DOWNLOAD TOOL

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.